ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka
a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní třída 118/16, Praha 1, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. 10. 2012, č. j. 8 A 374/2011-35,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalované **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobce (dále „stěžovatel“) se žalobou ze dne 7. 12. 2011 u Městského soudu v Praze domáhal ochrany proti nečinnosti žalované ve věci žádosti o určení jiného advokáta pro řízení před Nejvyšším správním soudem. Městský soud v Praze stěžovatele usnesením ze dne 17. 1. 2012, č. j. 8 A 374/2011 - 5, vyzval k zaplacení soudního poplatku z podané žaloby ve výši 2 000 Kč, a to ve lhůtě 10 dnů. Na uvedenou výzvu reagoval stěžovatel zasláním vyplněného zestručněného prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových

poměrech s datem 2. 2. 2012, kterou městský soud vyhodnotil jako žádost o osvobození od soudních poplatků.

[2] Městský soud v Praze o této žádosti posléze rozhodl usnesením ze dne 27. 3. 2012, č. j. 8 A 374/2011 - 14, tak, že stěžovateli přiznal osvobození od soudních poplatků zčásti, a to ve výši 1600 Kč, tedy jeho poplatková povinnost z podané žaloby činila 400 Kč. Své rozhodnutí městský soud mimo jiné odůvodnil tím, že „*v případě žalobce má regulativní funkce soudních poplatků zvláštní význam, a to vzhledem k rozsahu a způsobu vedení soudních sporů. Žalobci nelze upřít právo napadat u soudu úkony správního orgánu; nelze však také přehlížet způsob, kterým tak žalobce činí. Pokud žalobce hodlá svá práva vymáhat soudní cestou v takovém rozsahu a způsobem, jak byl výše popsán, je třeba po něm spravedlivě požadovat, aby soudní řízení vedl s vědomím existence nákladů řízení.*“ Kasační stížnost stěžovatele směřující proti tomuto usnesení Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 6. 8. 2012, č. j. 2 As 113/2012 - 12, zamítl, neboť způsob posouzení žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků ze strany městského soudu považoval za správný a spravedlivý.

[3] Poté Městský soud v Praze usnesením ze dne 24. 9. 2012, č. j. 8 A 374/2011 - 31, vyzval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku ve výši 400 Kč, a to ve lhůtě 10 dnů ode dne jeho doručení. Žádostí podanou elektronicky dne 2. 10. 2012 požádal stěžovatel o povolení splátek soudního poplatku za jím podanou žalobu i stanovováním delších lhůt k plnění svých procesních povinností.

[4] Městský soud jeho žádosti nevyhověl a v záhlaví citovaným usnesením řízení zastavil, což odůvodnil především tím, že ji považuje za zcela účelovou, prostřednictvím které se stěžovatel snaží vyhnout splnění poplatkové povinnosti, která na něj v řízení dopadá. Jak je totiž z úřední činnosti městskému soudu známo, stěžovatel takovou žádost již podal v mnoha jiných řízeních. Městský soud tento stěžovatelův postup v podobě podávání žádostí o prodloužení lhůty k zaplacení poplatku nebo posečkání s jeho úhradou (na dobu až 2 let), resp. podávání žádostí o povolení splátek poplatku proto považuje za nový způsob, jímž stěžovatel tentokrát zneužívá institutu posečkání s placením poplatku či rozložení jeho úhrady na splátky, jak to umožňuje § 156 zák. č. 280/2009 Sb., daňového řádu, a jen v případech uvedených v § 4 odst. 1 písm. e) až i) zák. č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Lhůta pro zaplacení soudního poplatku tak marně uplynula, aniž stěžovatel poplatek zaplatil, a proto z těchto důvodů městský soud řízení podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) zastavil.

[5] Stěžovatel napadl uvedené usnesení městského soudu podáním, kterým se domáhá jeho kasace usnesení a „přikázání kasační stížnosti jinému senátu než druhému z důvodu vhodnosti“. Své nesouhlasné stanovisko s výše předestřenými závěry městského soudu stěžovatel v kasační stížnosti odůvodňuje především tím, že městský soud nepostupoval „nestranně“ a kvalifikovaně při posouzení jeho žádosti o povolení splátek soudního poplatku, na jeho zaplacení mu poskytl nepřiměřeně krátkou lhůtu a celkově stěžovatelovo jednání zlehčuje a stěžovatele jako „osobu v hmotné nouzi poškozuje“. Stěžovatel v kasační stížnosti nepodřadil své námitky zákonným kasačním důvodům ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s., z textu podání je nicméně patrné, že namítá nezákonnost usnesení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[6] V rámci přezkumu naplnění podmínek řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud v tomto případě netrval, s ohledem na specifický charakter napadeného usnesení

městského soudu, na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatele advokátem. Opačný postup by totiž znamenal jen další řetězení téhož problému a nebyl by v souladu se zásadou hospodárnosti řízení (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 Azs 27/2004 - 41, publ. pod č. 486/2005 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77, rozhodnutí NSS dostupná na www.nssoud.cz).

[7] Kasační stížnost je tak podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná, byť nebyl zaplacen soudní poplatek a stěžovatel není ani zastoupen advokátem. Nejvyšší správní soud tedy přezkoumal kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že není důvodná.

[8] Stěžovatel především brojí proti tomu, že městský soud nekvalifikovaně naložil s jeho žádostí o povolení splátek soudního poplatku za jím podanou žalobu. Nejvyšší správní soud nicméně kasační námitky stěžovatele nepovažuje za důvodné a se závěrem městského soudu o zastavení řízení se ztotožňuje, neboť plně koresponduje se závěry Nejvyššího správního soudu, k nimž dospěl již v usnesení ze dne 11. 7. 2012, č. j. 1 Ans 3/2012 – 34, nebo v rozsudku ze dne 8. 8. 2012, č. j. 2 As 102/2012 – 9. „*V případech předvídaných v ust. § 4 odst. 1 písm. a) až d) zákona o soudních poplatcích, kdy poplatková povinnost vzniká současně se samotným podáním návrhu a zaplacení soudního poplatku je tak podmínkou pro to, aby řízení mohlo dále pokračovat, není žádost o posečkání soudního poplatku, resp. žádost o rozložení jeho úhrady na splátky (§ 156 daňového řádu) přípustná. V těchto případech stanoví zákon jiný postup (§ 13 odst. 2 zákona o soudních poplatcích): povinnost platit soudní poplatek může být na základě žádosti poplatníka odložena za splnění podmínek vyjmenovaných v § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích do rozhodnutí ve věci samé (§ 9 odst. 6 zákona o soudních poplatcích), případně může být této povinnosti poplatník zproštěn využitím institutu osvobození od soudního poplatku.*“

[9] Dle názoru Nejvyššího správního soudu tak městský soud nepochybil, jestliže v nyní posuzovaném případě, kdy stěžovatel poté, co bylo zčásti vyhověno jeho žádosti o osvobození od soudního poplatku za jím podanou správní žalobu (usnesení ze dne 27. 3. 2012), na výzvu městského soudu ke splnění poplatkové povinnosti podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o soudních poplatcích reagoval písemným podáním s žádostí o povolení splátek soudního poplatku, řízení o stěžovatelem podané žalobě zastavil. Nejvyšší správní soud se rovněž ztotožňuje se závěry městského soudu, že stěžovatel v posuzovaném případě (a jiných obdobných) tentokráte zneužívá institutu posečkání s placením poplatku či rozložení jeho úhrady na splátky a obecně svých procesních práv, neboť stěžovatel nepřeberným množstvím svých podání a procesních návrhů činěných před krajskými soudy, resp. Nejvyšším správním soudem oddaluje meritorní řešení sporů.

[10] Co se týká druhé části stěžovatelova kasačního petitu, tedy požadavku na „přikázání kasační stížnosti jinému senátu než druhému z důvodu vhodnosti“, je třeba konstatovat, že takový požadavek zcela popírá smysl a účel práva na zákonného soudce garantovaného čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a které představuje významný aspekt práva na spravedlivý proces, jehož účelem je zajistit nestranné a svobodné rozhodování, tj. objevení smyslu a účelu právní normy, resp. zákona, který má být aplikován, tak, aby bylo možno rozhodnout spravedlivě, nelze jej proto v žádném případě interpretovat tak, že by znamenalo právo na příznivé rozhodnutí ve věci, resp. právo na „určení vhodného senátu“, který by vydání takového rozhodnutí garantoval. Výše uvedené ostatně potvrzují i příslušné procesní předpisy (§ 8 s. ř. s. či § 14 o. s. ř.), které účastníkům řízení umožňují

v případě pochybností o nestrannosti či nepodjatosti daného soudce vznést námitku podjatosti soudce (jak byl stěžovatel ostatně poučen v přípisu ze dne 23. 11. 2012, č. j. 2 Ans 23/2012 - 5, který mu byl doručen dne 3. 12. 2012), ovšem důvodem k vyloučení soudce nemohou být okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[11] Brojí-li pak stěžovatel proti tomu, že pro něj byla městským soudem stanovená desetidenní lhůta k zaplacení soudního poplatku příliš krátká, je třeba připomenout, že v dosavadní judikatuře Nejvyššího správního soudu byly za příliš krátké označovány spíše lhůty ještě výrazně kratší, jak ukazuje rozsudek zdejšího soudu ze dne 10. 4. 2008, č. j. 2 Afs 44/2007 - 76. Desetidenní lhůta tak v posuzovaném případě nebyla příliš krátkou, a to i s ohledem na to, že si stěžovatel s dostatečným časovým předstihem musel být vědom své povinnosti zaplatit soudní poplatek za svou žalobu, nadto městským soudem snížený na částku 400 Kč. Další stěžovatelovy námitky, které jako již tradičně nabývají charakteru stručných a místy nesrozumitelných příkazů či pokynů, nejsou vůbec způsobilé k tomu, aby byly jakkoliv samostatně posouzeny.

[12] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost stěžovatele jako nedůvodnou se shora uvedených důvodů zamítl (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl a žalované žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné činnosti nevznikly, takže jí Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. prosince 2012

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu